

Buzağıyı 3 g¼n s¼reyle ağız s¼t¼yle besledikten sonra anasından ayırıp buzağı b¼lmesine almalısınız.

Bu b¼lme kuru ve temiz olmalıdır.

B¼lmenin zeminini ve kenarlarını kireç gibi mikrop ¼ld¼r¼c¼ maddeler kullanarak mikroplardan arındırmalısınız.

Buzağıların altına temiz, sağlığa uygun ve bol altlık sermelisiniz.

Buzağılarınıza yeterince anne s¼t¼ g¼nde iki ¼đ¼n Őeklinde vermek en iyisidir. Zayıf buzağıları daha ¼ok ¼đ¼nde besleyebilirsiniz.

Diđer taraftan midelerinin geliŐmesi ve yeme alıŐmaları i¼in ikinci haftadan itibaren **buzağı baŐlatma yemi** olarak bilinen fabrika yemini buzağılara vermelisiniz. Bu yemin miktarını g¼nde 250 gramdan baŐlayarak gittikçe artırmalısınız. Buzağılarınız, g¼nde 750 gram yem t¼ketecek duruma geldiklerinde s¼tten kesebilirsiniz.

Ayrıca ilk haftadan itibaren buzağılarınızın yemliklerinde iyi kalitede, yumuŐak, bol yapraklı ve erken d¼nemde hasat edilmiŐ kuru ot bulundurun.

Koruyucu aŐılarını mutlaka zamanında yaptırmalısınız.

Danaların bakım ve beslenmesi

Altı aylıktan b¼y¼k 12 aylıktan k¼c¼k erkek ve diŐi sığırılara dana diyoruz.

Bu devre hayvanın b¼y¼me ve geliŐmesi i¼in olduk¼a kritiktir.

Danaları bol miktarda yeŐil yem veya kuru ot ve bir miktarda fabrika yemiyle beslemelisiniz.

Yođun miktarda bir yemleme yapmak hayvanın yağlanmasına sebep olur. ¼zellikle diŐi danaları bir yaŐına gelinceye kadar kesinlikle yağlandırmamaya ¼alıŐmalısınız. Yađlanan diŐi danalar genellikle daha sonra d¼l tutmakta sıklıntı yaŐarlar.

Buzağı ve danalar i¼in aŐı takvimi

AŐı	İlk uygulama	Sonraki uygulama
Septisemi serumu	Doğumdan sonra ilk 24 saat i¼inde	
Brucella (s-19)	4 - 8 aylık arası diŐi danalara	6. yılda
Őap	4.ayda	5. ayda ve her 6 ayda bir
Anthrax (Őarbon)	4. ayda	Yılda bir defa
Yanıkara	4. ayda	Yılda bir defa

Atat¼rk ¼niversitesi Ziraat Fak¼ltesi Zootekni B¼l¼m¼

Buzağı ve Danaların Bakımı ve Beslenmesi

Buzağuların bakımı ve beslenmesi

Yeni doğan bir buzağı açısından üzerinde durmanız gereken iki durum vardır.

- ✓ Birincisi buzağının hayatta kalmasını sağlamak,
- ✓ İkincisi ise iškembe gelişimini teşvik ederek kısa sürede buzağıyı yem tüketmeye başlatmaktır.

Doğumundan önce buzağıya bakım

Gebe ineğin kuru dönemdeki bakımı ve beslenmesi ile yavrunun sağlık durumu ve yaşama gücü, doğumdan sonra annenin süt verimi arasında çok yakın ilişki vardır.

- ✓ Bu dönemde doğuma 10 gün kala fabrika yeminin miktarı tedricen artırılmalıdır.

!! Gebe ineğin karnındaki yavru toplam gelişiminin %70'ini gebeliğin son 3 aylık kısmında tamamlar.

Öyle ki kültür ırkı sığırlarda 7 aylık bir ceninin ağırlığı 10 kilogram civarındayken, 8. ayda 16 kilograma, 9. ayda ise 40 kilograma kadar ulaşır.

Doğumda buzağıya bakım

Doğum gerçekleşikten hemen sonra buzağıyı kuru ve temiz altlık serilmiş bir yere alarak burun ve ağız etrafındaki sıvıların boşaltın.

Yeni doğan buzağı güçsüz ve ıslaktır. Buzağının burun ve ağızındaki doğum artıklarını hemen temizledikten sonra, dilini temiz bir bezle dışarı çıkartın ve rahat nefes almasını sağlayın.

Şayet nefes alamıyorsa,

- ✓ Kaburgalarının üzerine avuç içi ile birkaç defa kuvvetlice vurun;
- ✓ Yan yatırıp, kaburgaları üzerine elinizle bastırıp bırakın. Üç saniyede bir bu hareketi tekrarlayın. Solunum başlayana kadar bu harekete devam edin.

Buzağının nefes alıp vermesini ve kan dolaşımını normale getirmek ve kurumasını temin etmek için annenin yavruyu yalamasını kolaylaştırın.

Buzağının göbek kordonu tam olarak dipten kopmuşsa, yara üzerine tentürdiyot sürmeniz yeterlidir. Eğer göbek kordonu kopmamışsa, içine tentürdiyot boşaltıp, karından itibaren 5 parmak uzaklıktan yine tentürdiyot sürülmüş bir ipe bağladıktan sonra ipin bir parmak ilerisinden kesebilirsiniz.

!! Göbek kordonunu bu şekilde mikroplardan arındırmazsanız çok kolay iltihaplanabilir, septisemi ve buzağı felci ortaya çıkabilir.

Ağız Sütü

Ağız sütü, buzağıyı hastalıklara karşı dayanıklı yapar. İçerisinde buzağının hastalanmasını önleyen bağışıklık maddeleri vardır. Ağız sütü içen buzağı sağlam yapılı olur ve sağlıklı gelişir.

Ağız sütünün sebep olduğu sarı renkte ve kokusuz ishalden korkmamalısınız çünkü buzağının bağırsaklarında biriken bir takım artık maddeler bu yolla dışarı atılmaktadır.

Doğumdan sonra beslenme

Doğum yapan ineğin, doğumu takip eden ilk üç gün içerisinde salgıladığı ağız sütünün muhteviyatında yavruyu hastalıklara karşı koruyucu bir takım maddeler vardır. Bu sebeple, doğumdan hemen sonra buzağıya mutlaka ağız sütü içirin ve 3 gün boyunca buna devam edin.

Doğar doğmaz 2 litre ve ilk 24 saat sonunda buzağıya toplam 4 litre ağız sütü vermiş olmanız gerekir.

Buzağıya günlük vereceğiniz toplam ağız sütü miktarı doğum ağırlığının %10'u kadar olmalıdır. Örneğin 30 kg ağırlığındaki bir buzağıya günlük 3 litre ağız sütü içirmeniz gereklidir. Bu ağız sütünü buzağıya günde 4 veya 5 kerede içirebilirsiniz.

Biberonla buzağıya ağız sütü verirken, kafasını yukarı doğru dikerek anasını emer gibi bir pozisyona sokmanız yararlı olacaktır.

